

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΑ
ΟΜΟΚΕΝΤΡΟ
Α. Φλωρόπουλου

http://www.floropoulos.gr - email: info@floropoulos.gr

για μαθητές με απαιτήσεις

• ΚΕΝΤΡΟ ΑΘΗΝΑΣ: Βερανζέρου 6, Πλατεία Κάνιγγος, Τηλ.: 210-38.14.584, 38.02.012, Fax: 210-330.42.42
• ΑΓ. ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ: Λ. Βουλιαγμένης 244 (μετρό Δάφνης), Τηλ.: 210-9.76.76.76, 9.76.76.77

**ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΑΤΟΣ ΝΕΟΕΛΛΗΝΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ ΚΑΙ
ΛΟΓΟΤΕΧΝΙΑΣ
Β' ΤΑΞΗ ΓΕΝΙΚΟΥ ΛΥΚΕΙΟΥ**

Σάββατο, 18 Φεβρουαρίου 2023

ΘΕΜΑ 1

1ο υποερώτημα

Η αρθρογράφος, αναφερόμενη στην άσκηση πίεσης στον εργασιακό χώρο από ανώτερα στελέχη προς τους εργαζόμενους, επισημαίνει την ανάγκη διερεύνησης των προθέσεων εκδήλωσης τέτοιων φαινομένων και μελέτης της συχνότητάς τους ως καθοριστικών παραγόντων για τη σωστή αξιολόγησή τους. Τονίζει άλλωστε ότι μια επιθετική συμπεριφορά δε συνιστά απαραίτητα εκφοβισμό ή προσπάθεια χειραγώγησης αλλά συχνά πηγάζει από το άγχος των ιθυνόντων να διεκπεραιωθεί άμεσα η όποια εργασία.

2ο υποερώτημα

Η τρίτη με τη δεύτερη παράγραφο συνδέονται μέσω του «επομένως», που δηλώνει συμπίεσμα. Ειδικότερα η αρθρογράφος, στη δεύτερη παράγραφο, υποστηρίζει ότι μια μη συστηματική εκδήλωση επιθετικής συμπεριφοράς στον εργασιακό χώρο δεν πρέπει να ταυτίζεται πάντα με τον εκφοβισμό, αφού συχνά πηγάζει από άλλους παράγοντες (άγχος, πίεση, πρόσκαιρη ανασφάλεια). Με βάση αυτό το δεδομένο και μέσω του «επομένως», στην τρίτη παράγραφο οδηγείται στο συμπέρασμα ότι η πιεστική συμπεριφορά ενός εργασιακά ισχυρού προς έναν απλό υπάλληλο, πριν στιγματιστεί με έντονα αρνητικό πρόσημο (εκφοβισμός, χειραγώγηση), θα πρέπει πρώτα να αξιολογείται με σύνεση.

Η τέταρτη παράγραφος συνδέεται με την τρίτη μέσω της φράσης «Πίσω από αυτές τις συμπεριφορές» και πιο συγκεκριμένα μέσω της δεικτικής αντωνυμίας «αυτές» συνδυασμένης με το ουσιαστικό «συμπεριφορές». Με αυτές τις δύο λέξεις η αρθρογράφος «δείχνει» την προηγούμενη παράγραφο και παραπέμπει τον αναγνώστη στις πιεστικές-επιθετικές συμπεριφορές για τις οποίες έκανε λόγο εκεί, οι οποίες ως φαινόμενα συχνά δεν αντιστοιχούν, όπως λέει, «σε θύτες “bullying”». Το ζήτημα αυτό το διευκρινίζει στην τέταρτη παράγραφο, όπου εξηγεί ποια είναι τα χαρακτηριστικά στη συμπεριφορά ενός «bully».

3ο υποερώτημα

- **ερωτηματικό:** «Έχει κακές προθέσεις ο συγκεκριμένος άνθρωπος; Μήπως περνάει μια άσχημη ημέρα γεμάτη στρες ή δεν έχει την ωριμότητα να αντιμετωπίσει μια έκτακτη κατάσταση;». Το ερωτηματικό ως σημείο στίξης δείχνει προβληματισμό. Στην προκειμένη περίπτωση ο αρθρογράφος διατυπώνει δύο διαδοχικές ερωτήσεις τις οποίες πρέπει να υποβάλει κάποιος στον εαυτό του στο πλαίσιο της αξιολόγησης μιας πιεστικής-επιθετικής συμπεριφοράς, προκειμένου μέσα από αυτόν τον εσωτερικό προβληματισμό να οδηγηθεί σε έναν ασφαλέστερο χαρακτηρισμό της εν λόγω συμπεριφοράς ως εκφοβιστικής ή μη.

- **«bullying»:** Τα εισαγωγικά χρησιμοποιούνται εδώ επειδή η λέξη *bullying* είναι όρος. Συγκεκριμένα αποδίδει τον εκφοβισμό, την εκδήλωση κακοποιητικής (σωματικής, λεκτικής, ψυχολογικής κ.λπ.) συμπεριφοράς από κάποιον ή κάποιους ισχυρούς σε βάρος ενός ή περισσότερων «αδυνάμων».

- **«χαϊδεύουν αφτιά»:** Τα εισαγωγικά εδώ χρησιμοποιούνται, για να δηλωθεί ότι η έκφραση *χαϊδεύουν αφτιά* έχει μεταφορική σημασία (συνυποδηλωτική). Ειδικότερα, μέσα στα συγκεκριμένα συμφραζόμενα, με τη φράση αυτή υπονοείται ότι σε έναν επαγγελματικό χώρο κάποιοι υψηλόβαθμοι «επιδίδονται σε σκληρή εργασία και ασκούν έντονη κριτική με άμεσο τρόπο χωρίς να δείχνουν επιείκεια» απέναντι στους απλούς υπαλλήλους.

ΘΕΜΑ 2

Οι μαθητές καλούνται να γράψουν ένα άρθρο που θα δημοσιευθεί στο ιστολόγιο του σχολείου. Χρειάζεται, λοιπόν, να γράψουν τίτλο. Ο στόχος του άρθρου είναι η πληροφόρηση των αναγνωστών σχετικά με τον εκφοβισμό που παρατηρείται στους χώρους εργασίας και γι' αυτό το ύφος πρέπει να χαρακτηρίζεται από αντικειμενικότητα.

«Ο εκφοβισμός στην εργασία»

Πρόσφατα διάβασα στο διαδίκτυο το άρθρο της Κωνσταντίνας Αραβανή για το «bullying» στον χώρο εργασίας, το οποίο παίζει καθοριστικό ρόλο στη διαμόρφωση του σύγχρονου εργασιακού τοπίου, αλλά και στην επαγγελματική συνείδηση και τον ψυχισμό του εργαζομένου. Δυστυχώς, τα φαινόμενα εκφοβισμού στην εργασία είναι συχνά και κρίνεται αναγκαία η διερεύνηση των αιτίων που τα προκαλούν προκειμένου οι αρμόδιοι φορείς και οι εργαζόμενοι να τα αντιμετωπίσουν.

1ο ερώτημα: οι λόγοι που ευθύνονται για την αύξηση του εργασιακού «bullying» από μέρους των εργοδοτών και η στάση που κρατούν οι εργαζόμενοι απέναντι σε τέτοια φαινόμενα

-Οι εργοδότες προβαίνουν σε ενέργειες εκφοβισμού σε βάρος των εργαζομένων με σκοπό η επιχείρηση να γίνει πιο παραγωγική, να αναπτυχθεί και να μπορέσει να

αντιμετωπίσει τον αυξανόμενο ανταγωνισμό της αγοράς. Παράλληλα, τέτοιες συμπεριφορές προέρχονται κυρίως από εργοδότες που διακατέχονται από υπέρμετρη φιλοδοξία και αλαζονεία. Από τη μεριά τους, πολλοί εργαζόμενοι υπομένουν τέτοιες συμπεριφορές φοβούμενοι μήπως χάσουν τη θέση τους. Ιδίως σήμερα που τα ποσοστά ανεργίας είναι υψηλά, πολλοί είναι εκείνοι που κάνουν υποχωρήσεις για να διατηρήσουν τη θέση τους. Ωστόσο, υπάρχουν και κάποιοι που αντιδρούν στον εργασιακό εκφοβισμό, κάνοντας καταγγελίες τόσο στα μέσα ενημέρωσης όσο και στους κρατικούς φορείς.

2° ερώτημα: ενέργειες που μπορούν να γίνουν για τον περιορισμό του εκφοβισμού στην εργασία

-Καθοριστικής σημασίας είναι ο ρόλος της πολιτείας για τον περιορισμό του εκφοβισμού στην εργασία. Προς αυτή την κατεύθυνση θα μπορούσε να βοηθήσει η πραγματοποίηση ενημερωτικής εκστρατείας για τα εργασιακά δικαιώματα των εργαζομένων από τα μέσα μαζικής ενημέρωσης (π.χ. τηλεόραση, μέσα κοινωνικής δικτύωσης). Επίσης, καθήκον της πολιτείας είναι να εφαρμόζει τη νομοθεσία και να επιβάλλει αυστηρότατες ποινές στους εργοδότες εκείνους που εκφοβίζουν τους εργαζομένους τους.

Επίλογος

Ο θεσμός της εργασίας είναι πρωταρχικής σημασίας τόσο για το άτομο όσο και για την κοινωνία. Γι' αυτό πρέπει να προστατεύεται από το κράτος χωρίς εξαιρέσεις. Τέλος, είναι πολύ σημαντικό οι ίδιοι οι εργαζόμενοι να έχουν το θάρρος και τη δύναμη να καταγγέλλουν περιστατικά εκφοβισμού σε βάρος τους χωρίς φόβο. Αν ορισμένοι αντιδράσουν απέναντι σε τέτοια φαινόμενα, τότε θα ανοίξει ο δρόμος για την αντιμετώπιση του «bullying» στην εργασία.

ΘΕΜΑ 3

-μεταφορά: «Τρέμουν την υπογραφή του». Η μεταφορά αυτή δείχνει τον φόβο που δημιουργεί στους υπαλλήλους ο κύριος τμηματάρχης.

-ειρωνεία: «Μόλις ο κ. τμηματάρχης ελούστηκε στην πρωινή χλιαρότητα κι άπλωσε στο πρώτο έγγραφο,πίστεψε πως η πρόνοια του κόσμου τούτου ένα μόνο σκοπό έχει: να τον διατηρήσει τμηματάρχη στην περιστροφική του καρέκλα». Στο παραπάνω απόσπασμα ο αφηγητής ειρωνεύεται τον κύριο τμηματάρχη και συγκεκριμένα την εμμονή που είχε με τη διατήρηση της θέσης του.

-παρομοίωση: «τέτοιος που είναι, ήσυχος σα βαθύ ποτάμι, αμίλητος σαν πηγάδι». Με τις δύο αυτές παρομοιώσεις σκιαγραφείται η συμπεριφορά του. Είναι λιγομίλητος και βλοσυρός, προκαλώντας τον φόβο του υπουργού.

-ασύνδετο σχήμα: «Σοβαρός πάντα στον άγνωστο, απειλητικός στον αδύνατο, γελαστός στο σοβαρό, προσεχτικός και στο χαμόγελο και στο κατσούφιασμά του, σήμερα διαχυτικός κι αύριο πάγος στο ίδιο πρόσωπο, άφιλος, άπιαστος, δημιουργήσε γύρω του το μυστήριο και τον φόβο κρατώντας τον κόσμο σε υποταγή, σε αβεβαιότητα και σε προσδοκία, καθώς οι ωραίες γυναίκες». Το ασύνδετο σχήμα περιγράφει την

ιδιόρρυθμη συμπεριφορά του κυρίου τμηματάρχη. Έχει τόσα ετερόκλητα γνωρίσματα ο χαρακτήρας του που είναι δύσκολο κάποιος να τον ερμηνεύσει.

ΘΕΜΑ 4

Ο κ. Τμηματάρχης είναι ανώτερο στέλεχος του υπουργείου Εσωτερικών και ειδικότερα προϊστάμενος δύο τμημάτων αυτού. Προσδιορίζοντας το προφίλ του οι μαθητές/-τριες αναμένεται να επισημάνουν ότι ο εν λόγω ήρωας:

- δείχνει να απολαμβάνει την επαγγελματική του θέση (νιώθει «παντοδύναμος» χάρη στις αρμοδιότητες που έχει, απολαμβάνει την «ηδονική ζέστη» από τον ήλιο που πέφτει πάνω στο έγγραφά του από το παράθυρο),
- είναι εξουσιομανής και εγωκεντρικός (θεωρεί ότι «η πρόνοια του κόσμου τούτου» έχει σκοπό μόνο «να τον διατηρήσει τμηματάρχη στην περιστροφική του καρέκλα» στην οποία, καθισμένος ήδη είκοσι χρόνια, «εξουσιάζει» και προκαλεί τρόμο στους υπαλλήλους του),
- έχει μεγάλη ιδέα για τον εαυτό του (πιστεύει ότι ακόμα και οι ανώτεροί του, όπως ο υπουργός, εξαρτώνται από αυτόν και αναγκάζονται να τον κολακεύουν),
- είναι φιλήσυχος και λιγομίλητος, με γνώση του αντικειμένου του («κάτοχος της υπηρεσίας»), ικανός να διεκπεραιώνει κάθε εργασία, σοβαρός, συναισθηματικά συγκρατημένος («προσεκτικός και στο χαμόγελο και στο κατσούφιασμά του»),
- γενικά έχει «χτίσει» για τον εαυτό του, «με τέχνη και υπομονή», την εικόνα ενός άψογου υψηλόβαθμου στελέχους, μυστηριώδους, απρόσιτου και επιβλητικού.
- συγχρόνως ωστόσο είναι «πολύ έντιμος» και δεν καταχράζεται την επαγγελματική του δύναμη για το προσωπικό του κέρδος, αλλά αρκείται στον μισθό του.

Οι μαθητές/-τριες καλούνται να φανταστούν τον κ. Τμηματάρχη ως εργοδότη τους και να εκφράσουν τα συναισθήματά τους, είτε αυτά είναι αρνητικά (π.χ. αποστροφή απέναντι σε έναν καταπιεστικό, απρόσωπο, απρόσιτο προϊστάμενο) είτε θετικά (π.χ. επιδοκιμασία ενός εργοδότη που, παρά τον απροσπέλαστο χαρακτήρα του, είναι έντιμος και κάνει σωστά τη δουλειά του). Φυσικά κάθε απάντηση τεκμηριωμένη είναι αποδεκτή.